

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

09 august 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie,
Judecători – Miron Aliona, Malanciuc Ion,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Suduc Marian în numele inculpatului, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 18 decembrie 2020 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2022, în cauza penală în privința lui,

Boboc Veaceslav xxxxx, născut la xxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 23.01.2020 – 18.12.2020;

Instanța de apel: 07.10.2021 – 15.02.2022;
24.08.2022 – 16.11.2022;

Instanța de recurs: 11.05.2022 – 18.07.2022;
28.01.2023 – 09.08.2023.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 18 decembrie 2020, Boboc Veaceslav a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal și în baza acestei legi i s-a stabilit o pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) ani, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei stabilit inculpatului Boboc Veaceslav urmând a fi calculat din data reținerii acestuia.

Până la intrarea sentinței în vigoare în privința inculpatului Boboc Veaceslav, s-a aplicat măsura preventivă arestul preventiv.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că, Boboc Veaceslav la data de xxx, în perioada de timp cuprinsă între ora xxx, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, aflându-se în coridorul blocului de locuit amplasat pe str. xxx, folosindu-se de faptul că în coridor nu se mai afla nici o persoană și că nu este văzut de nimeni, a sustras de lângă ușa apartamentului nr. xxx, o geantă confecționată din plastic de culoare sură, la preț de 600 lei, în interiorul căreia se afla un laptop de model „Asus GL 735V” de culoare neagră, la preț de 30 000 lei și un telefon mobil de model „Lenovo X2-CU” cu numărul IMEI xxx, la preț de 4 000 lei, cauzându-i părții vătămate Manoli Victor, un prejudiciu material considerabil, în sumă totală de 34 600 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, lui Boboc Veaceslav, i se încredințează săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.186 alin.(2) lit. d) Codul penal, după indicii calificativi: „furtul,

adică, sustragerea pe ascuns a bunurilor unei alte persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile”.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Suduc Marian în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care procesul penal de învinuire a lui Boboc Veaceslav de comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal să fie încetat în legătură cu împăcarea părților în conformitate cu prevederile art.109 Cod penal sau după caz să fie dispusă aplicarea unei pedepse cu dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei aplicate, în conformitate cu prevederile art.90 Cod penal.

3.1 În motivarea cererii de apel avocatul Suduc Marian în numele inculpatului a invocat că, sentința este una prea aspră, în partea stabilirii categoriei de pedeapsă și urmează să fie anulată deoarece instanța a apreciat incorect gradul de pericol social care-l reprezintă inculpatul, mai mult ca atât nu a luat în considerație criteriile generale de individualizare a pedepsei și circumstanțele care atenuează vinovăția inculpatului.

A susținut că, prima instanță la numirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de un an, nu a ținut cont de faptul că inculpatul Boboc Veaceslav a recunoscut integral vinovăția sa în cadrul urmăririi penale, se căiește de cele comise, antecedentele penale sunt stinse. Astfel, prima instanță trebuia să concluzioneze că pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie proporțională, efectivă și disuasivă, aptă să conducă la restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, să atingă scopul pedepsei penale consacrat la art. 61 din Codul penal. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră, generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

A indicat că, privitor la stabilirea unei pedepse echitabile inculpatului Boboc Veaceslav, relevă că, instanța trebuia în mod minuțios să analizeze toate circumstanțelor ce urmează să influențeze stabilirea categoriei și termenului pedepsei acesteia și anume: Boboc Veaceslav a fost învinuit de săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave, pentru care Codul penal, prevede o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de la 650 la 1350 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 4 ani, cu posibilitatea suspendării condiționate a executării pedepsei în baza art.90 Cod penal.

A specificat că, în cadrul urmăririi penale nu s-au stabilit careva motive ale săvârșirii infracțiunii incriminate, care ar putea constitui circumstanțe agravante, ca de exemplu: săvârșirea infracțiunii din motive de dușmănie, ură socială, națională sau religioasă; Boboc Veaceslav a avut și are o ocupație pașnică și social-utilă, lucrează pământul care îl deține în proprietate, se caracterizează pozitiv, fapt confirmat prin caracteristica anexată la materialele cauzei penale; antecedentele penale ale lui Boboc Veaceslav sunt stinse, inculpatul este orfan, a fost crescut și educat în casa de copii și în prezent nu are unde locui și este nevoit singur să se întrețină pentru a-și dobândi existența, astfel muncește la diferite lucrări sezoniere, în diferite localități a țării.

A mai enunțat că, ulterior, după ce a aflat despre existența sentinței de judecată s-a întâlnit cu partea vătămată Manoli Victor, i-a restituit integral paguba materială și morală și au încheiat în scris o tranzacție de împăcare, în conformitate cu prevederile art.109 Codul penal. În astfel de circumstanțe, consideră că procesul penal de acuzare a lui Boboc Veaceslav de comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit. d) Codul penal urmează a fi încetat în legătură cu împăcarea părților în conformitate cu prevederile art.332 Cod de procedură penală și 109 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2022, a fost admis apelul, casată sentința, inclusiv și din oficiu conform art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care s-a încetat procesul penal în privința lui Boboc Veaceslav pe art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal,

în temeiul art.2 a Legii nr.243 din data de 24 decembrie 2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la Proclamarea Independenței Republicii Moldova.

Dispozițiile sentinței referitor la corpurile delictive, s-au menținut.

5. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 18 iulie 2022, a fost admis recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Harti Vladislav, s-a casat total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2022, în privința inculpatului Boboc Veaceslav, și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2022, s-a respins apelul și s-a menținut sentința fără modificări.

Termenul pedepsei urmând a fi calculat din data reținerii.

6.1 În motivarea soluției, instanța de apel a invocat că, la pronunțarea sentinței, prima instanță, corect, a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că inculpatul Boboc Veaceslav a comis anume infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluzentii, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Prin urmare, instanța de apel a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului Boboc Veaceslav au fost corect încadrate în baza art.186 alin.(2) lit. d) Codul penal, după indicii calificativi –„furtul, adică, sustragerea pe ascuns a bunurilor unei alte persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile”.

Referitor la cererea înaintată de către avocatul Suduc Marian în numele inculpatului Boboc Veaceslav privind încetarea procesului penal în legătură cu împăcarea părților în conformitate cu prevederile art.109 Cod penal, instanța de apel a statuat că, conform art.109 alin.(1) Cod penal „Împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, iar în cazul minorilor, și pentru o infracțiune gravă infracțiuni prevăzute la capitolele II – VI, la art. 264 alin. (1) din Partea specială, precum și în cazurile prevăzute de procedura penală, dacă persoana nu are antecedente penale pentru infracțiuni similare comise cu intenție sau dacă în privința sa nu a mai fost dispusă încetarea procesului penal, ca rezultat al împăcării, pentru infracțiuni similare comise cu intenție în ultimii cinci ani”.

Instanța de apel a reitera că, potrivit alin.(2) art.109 Cod penal „Împăcarea este personală și produce efecte juridice din momentul pornirii urmăririi penale și până la retragerea completului de judecată pentru deliberare”. O primă condiție pentru înlăturarea răspunderii penale în rezultatul împăcării este voința părții vătămate și a făptuitorului (bănuțului, învinutului ori inculpatului în dependență de faza procedurii penale). Inițiativa poate interveni de la oricare din aceștia. Împăcarea părților constituie un act bilateral, implicând, în mod necesar, acordul de voință al persoanei vătămate și a inculpatului. În această privință, este de observat că împăcarea are caracter personal și trebuie să fie definitivă, fiind necesar să conțină, în mod clar, acordul de voință al persoanelor care au hotărât să se împace. Evenimentul împăcării părților trebuie să aibă loc în fața organului de urmărire penală ori a instanței de judecată. Acesta poate avea loc prin depunerea unor cereri de către fiecare dintre părți, conform prevederilor art.344¹ alin.(1) Cod de procedură penală, ori prin declarații orale, consemnate într-un proces-verbal, întocmit de organul de urmărire penală, iar, după caz, în procesul-verbal al ședinței de judecată.

În acest context, instanța de apel a reținut că, consecvent cu cererea de apel a fost depusă și tranzacția de împăcare din 27 septembrie 2021, împreună cu cererea atât a părții vătămate Manoli Victor prin care a solicitat încetarea procesului penal de acuzarea a lui Boboc Veaceslav din motiv că s-a împăcat cu el și i-a restituit integral paguba materială și morală cauzată în urma infracțiunii, cât și cererea inculpatului prin care a solicitat încetarea procesului penal din motiv că a restituit integral paguba pricinuită părții vătămate, s-au împăcat și careva pretenții nu are față de el. Potrivit tranzacției de împăcare, partea vătămată Manoli Victor și

inculpatul Boboc Veaceslav indică că au încheiat tranzacția de împăcare benevol, în prezența apărătorului Suduc Marian, prin care se confirmă voința neviciată a părților de a se împăca și acceptarea efectelor ce vor surveni în urma împăcării părților. Mai notează că consecințele semnării unei tranzacții de împăcare le-au fost explicate, le sunt clare și le acceptă.

Reieșind din circumstanțele enunțate, instanța de apel a atestat că în prezenta speță nu este aplicabil art.109 Cod penal la această etapă a procesului penal, or în acest sens, se notează faptul că împăcarea produce efecte juridice din momentul pornirii urmăririi penale și până la retragerea completului de judecată pentru deliberare. În contextul circumstanțelor reliefate, instanța de apel a remarcat că cererea de împăcare a părților a fost depusă după pronunțarea sentinței, dar nu la examinarea cauzei în instanța de fond până la retragerea completului în camera de deliberare.

Prin urmare, instanța de apel a relevat că în cazurile împăcării părților, prin reglementarea în art.109 Cod penal, a momentului până când poate avea loc împăcarea părților, se consideră că legiuitorul a avut în vedere că momentul final este atunci când cauza se judecă de către prima instanță, când completul s-a retras pentru deliberare cu adoptarea sentinței respective. Acest înțeles al legii rezultă din construcția și plasamentul procedurilor ce le parcurge cauza penală pusă pe rol. Prin urmare, până la acest moment părțile se pot împăca în cazul infracțiunilor prevăzute de art.109 alin.(1) Cod penal. Imposibilitatea de a admite împăcarea părților la următoarele căi a procesului penal, căi ordinare de atac – apelul și recursul, rezultă din prevederile art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, care stipulează că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. Fazele următoare a judecării cauzei sunt căi de verificare a temeiniciei și legalității hotărârii judecătorești, inclusiv și în partea aplicării procedurii împăcării părților, potrivit legii materiale și procesual penale

În această ordine de idei, rezultă evident că, în prezența speță nu este posibilă încetarea procesului penal pe motivul împăcării părților, or, instanța de apel a reținut că cererea de împăcare a părților a fost întocmită și depusă după pronunțarea sentinței în cauza respectivă și anume la data de 06.10.2021.

Subsecvent, instanța de apel a constatat că, cererea de împăcare a părții vătămate Manoli Victor nu a fost susținută de către aceasta în ședința de judecată, motiv pentru care instanța conchide de a o respinge, or, în temeiul art.109 alin.(2) Cod penal, „împăcarea este personală”, adică necesită „prezența” persoanei în ședința de judecată, pentru a exclude o eventuală lipsă sau viciere a consimțământului părții vătămate.

În acest sens, instanța de apel a menționat că așa cum infracțiunea de furt a afectat „personal” partea vătămată, în rezultat, împăcarea cu inculpatul poate fi doar „personală”.

Cu referire la numirea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că, prima instanță motivat a stabilit categoria și măsura de pedeapsă, relevând în cuprinsul sentinței circumstanțele cauzei, persoana inculpatului, categoria infracțiunii săvârșite, influența pedepsei asupra corectării și reeducării inculpatului și, în așa mod, just a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se v-a asigura prin aplicarea închisorii, în mărimea fixată.

La individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de apel ține cont de prevederile art.art.7, 61, 75 Codul penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acestuia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acesteia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

Instanța de apel a menționat că, pedeapsa penală este echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. Legalitatea pedepsei impune instanței obligația de a stabili pedeapsa în

limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal. Individualizarea pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale. Astfel, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Contrar alegațiilor părții apărării, instanța de apel a considerat că, prima instanță, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care conform art.16 Cod penal în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil se clasifică în categoria infracțiunilor mai puțin grave, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care anterior a fost tras la răspundere penală (revendicare F246, f.d.65, vol. I), fapt ce denotă că inculpatul nu a făcut careva concluzii pentru sine, continuând comportamentul antisocial prin săvârșirea de noi infracțiuni, la evidența medicului narcolog nu se află (f.d.81, vol. I). Totodată, în conformitate cu prevederile art.76 Cod penal, careva circumstanțe atenuante în sarcina inculpatului Boboc Veaceslav nu au fost reținute, inclusiv în conformitate cu prevederile art.77 Cod penal, în calitate de circumstanță agravantă în sarcina inculpatului a fost stabilită-săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză

În contextul dat, instanța de apel a respins ca neîntemeiate și lipsite de suport probator criticile invocate de avocat în numele inculpatului împotriva concluziilor primei instanțe referitor la individualizarea pedepsei stabilite ultimului, ca fiind individualizată greșit invocând, or din materialele cauzei, instanța de apel a stabilit contrariul celor invocate de apărare.

Instanța de apel a considerat că, corectarea condamnatului, ca scop al pedepsei penale, presupune conștientizarea de către infractor a celor săvârșite și reîntoarcerea, reîncadrarea lui în activitatea societății. El trebuie convins că respectarea legii penale este o necesitate și că numai prin respectarea legii el va putea evita aplicarea și executarea altor pedepse.

Instanța de apel a reținut că, în speță, a fost comisă o infracțiune gravă, fiind identificate circumstanțe agravante care ar mări esențial gravitatea vinovăției inculpatului și nu ar justifica aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal. Prin urmare, instanța de apel, analizând aceste fapte constată că numirea unei sancțiuni neprivative de libertate (sub forma suspendării condiționate a executării pedepsei) nu va fi capabilă să realizeze scopul legii penale și anume prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

În contextul dat, instanța de apel a reținut că, inculpatul a fost sancționat anterior de mai multe ori prin aplicarea unor sancțiuni penale privative de libertate, însă aplicarea acelor sancțiuni privative de libertate nu au avut nici un efect din punct de vedere al reeducării inculpatului, ultimul comițând ulterior altă infracțiune. Astfel, nu există nici o circumstanță ce ar indica la faptul că la aplicarea unei sancțiuni penale neprivative de libertate condamnatul se va corecta și nu va mai comite alte infracțiuni.

Astfel, instanța de apel a reiterat concluzia instanței ierarhic inferioare care motivat a stabilit că, ținând cont de personalitatea inculpatului, educarea și corectarea inculpatului este posibilă doar cu condiția privării acestuia de libertate, iar la stabilirea termenului de pedeapsă lui Boboc Veaceslav, instanța de judecată a ținut cont de prevederile art.7, 75, 77 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gradul de pericol social al infracțiunii comise și anume gravitatea infracțiunii comise, cât și de personalitatea inculpatului care anterior a fost tras la răspundere penală, stabilindu-i întemeiat, o pedeapsă în temeiul prevederilor art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal, sub formă de 1 (unu) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin urmare, solicitarea părții apărării privind stabilirea unei pedepse mai blânde, sub formă de suspendare condiționată nu poate fi reținută, or careva temeuri privind aplicarea unei asemenea pedepse, în viziunea instanța de apel fiind una inechitabilă și disproporțională. Prima

instanța a numit o pedeapsă corectă și echitabilă în privința lui Boboc Veaceslav, care va atinge scopul legii penale, v-a restabili echitatea socială, v-a corecta condamnatul și v-a preveni săvârșirea de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și din partea altor persoane, motiv pentru care, analizând temeiurile nominalizate în raport cu motivele invocate în apelul declarat, instanța de apel constată că acestea nu își găsesc confirmarea la judecarea apelului, neexistând motive temeinice de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea individualizării și stabilirii pedepsei or, nu se atestă nici o premisă pentru a aplica față de Boboc Veaceslav o altă pedeapsă.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Suduc Marian în numele inculpatului, prin care invocând ca temei pentru recurs prevederile art.427 alin.(1) pct. 4), 6) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței și deciziei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care procesul penal în privința lui Boboc Veaceslav de încetat în legătură cu împăcarea părților sau după caz aplicarea unei pedepse cu dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei aplicate, ori remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

5.1. În motivarea recursului avocatul Suduc Marian în numele inculpatului invocă că, instanța a apreciat incorect gradul de pericol social care-l reprezintă inculpatul, nu a luat în considerație criteriile generale de individualizare a pedepsei și circumstanțele care atenuează vinovăția inculpatului. La numirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de un an nu a ținut cont de faptul că inculpatul Boboc Veaceslav a recunoscut integral vinovăția sa în cadrul urmăririi penale, se căiește de cele comise, antecedentele penale sunt stinse.

Menționează că sancțiunea articolelor încriminate lui Boboc Veaceslav în afară de pedeapsa închisorii de până la 4 ani, mai prevede și alte sancțiuni non privativă de libertate cum sunt: amendă sau munca neremunerată în folosul comunității care puteau fi stabilite condamnatului de către instanța de judecată.

Indică faptul că potrivit art.321 alin.(2) pct. 1) Cod de procedură penală, s-a dispus examinarea cauzei penale în lipsa inculpatului, anterior a fost judecat, nu poate fi privit ca un motiv de înăsprire a situației acestuia, aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare în cazul dat, înfrânge principiul proporționalității și justului echilibru între natura valorilor sociale lezate și sancțiunile penale, deoarece ca măsură de constrângere, pedeapsa penală nu trebuie să fie intimidatoare sau vindicativă. Inculpatul merită o șansă în vederea îndreptării și un vot de încredere în ceea ce privește reintegrarea sa socială, or pedeapsa care putea fi stabilită sub formă de muncă neremunerată este una echitabilă, corespunzând tuturor criteriilor prevăzute de lege. Astfel, instanța făcând o analiză a tuturor circumstanțelor trebuia să concluzioneze că pedeapsa aplicată inculpatului Boboc Veaceslav trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Susține că, privitor la stabilirea unei pedepse echitabile inculpatului Boboc Veaceslav, instanța de apel trebuia în mod minuțios să analizeze toate circumstanțelor ce urmează să influențeze stabilirea categoriei și termenului pedepsei acesteia și anume: gravitatea infracțiunii, motivul infracțiunii, persoana celui vinovat, circumstanțele cauzei. Lipsesc circumstanțele agravante ce însoțesc de obicei săvârșirea acestei infracțiuni, așa ca săvârșirea infracțiunii din interes material sau alte intenții josnice.

Relevă că, aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare în cazul dat, înfrânge principiul proporționalității și justului echilibru între natura valorilor sociale lezate și sancțiunile penale, deoarece ca măsură de constrângere, pedeapsa penală nu trebuie să fie intimidatoare sau vindicativă. Inculpatul merită o șansă în vederea îndreptării și un vot de încredere în ceea ce privește reintegrarea sa socială, or, pedeapsa care poate fi stabilită sub formă de suspendare condiționată a executării pedepsei aplicate, în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal este una echitabilă, corespunzând tuturor criteriilor prevăzute de lege.

Menționează că, Boboc Veaceslav este orfan, a fost crescut și educat în casa de copii unde a și locuit, iar ulterior deoarece nu avea domiciliu era nevoit să locuiască pe unde apuca pe la diferite persoane care îi ofereau periodic loc de trai și de muncă. Din acest motiv nu sa prezentat la ședințele de judecată și deci nu a avut scopul de a se eschiva de la examinarea cauzei penale indicate sau de la executarea hotărârii, la domiciliul indicat în buletinul de identitate și în materialele cauzei penale demult timp nu locuiește, nu a primit nici o citație și nu a știut despre data și ora ședințelor de judecată. După ce a aflat despre existența sentinței de judecată sa întâlnit cu partea vătămată Manoli Victor, i-a restituit integral paguba materială și morală și au încheiat în scris o tranzacție de împăcare, în conformitate cu prevederile art. 109 Cod penal.

Consideră că, procesul penal de acuzare a lui Boboc Veaceslav de comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal urmează a fi încetat în legătură cu împăcarea părților în conformitate cu prevederile art. 332 Cod de procedură penală și 109 Cod penal, or, dispozițiile alin.(1) art.109 Cod penal prevăd că, împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, iar în cazul minorilor și pentru o infracțiune gravă, infracțiuni prevăzute la capitolele II-VI din partea special, precum și în cazurile prevăzute de procedura penală, dacă persoana nu are antecedente penale pentru infracțiuni similar comise cu intenție sau dacă în privința sa nu a mai fost dispusă încetarea procesului penal, ca rezultat al împăcării, pentru infracțiuni similar comise cu intenție în ultimii cinci ani. Iar alin.(2) art.109 Cod penal, prevede că împăcarea este personală și produce efecte juridice din momentul pornirii urmăririi penale și până la retragerea completului de judecată pentru deliberare. Așa dar Boboc Veaceslav întrunește condițiile prevăzute de art.109 Cod penal și care urmează a fi aplicate. Deoarece Boboc Veaceslav nu a participat la examinarea cauzei penale în prima instanță din motive obiective indicate mai sus și nu a avut posibilitatea de a încheia tranzacția de împăcare și de a se împăca cu partea vătămată consider că în speța dată pot fi aplicate prevederile alin.(2) art.109 Cod penal de către instanța de apel.

Invocă că, deși instanța de apel menționează că, asigurând citarea pentru prezența inculpatului la ședința de judecată, la materialele cauzei lipsește dovada că inculpatul a fost citat pentru a se prezenta la judecarea cauzei și deci judecarea cauzei a avut loc fără participarea inculpatului Boboc Veaceslav, deci în cazul dat nu pot fi aplicate prevederile art.412 alin.(5) Cod de procedură penală.

6. Referință asupra recursului ordinar a depus procurorul, prin care solicită a decide asupra inadmisibilității acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

În conformitate cu art.422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Colegiul constată că, avocatul Suduc Marian în numele inculpatului invocă prevederile art.427 alin.(1) pct. 4), 6) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecata a avut loc fără participarea inculpatului, când participarea lui era obligatorie potrivit legii, precum și instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul

hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de către recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

Referitor la temeiul invocat de apărător în sensul prevederilor art.427 alin.(1) pct. 4) Cod de procedură penală, precum că instanța de apel a examinat cauza penală în lipsa inculpatului Boboc Veaceslav, Colegiul penal reține că în conformitate cu prevederile art.413 alin.(1) Cod de procedură penală, la judecarea apelului se aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță, cu excepțiile prevăzute în Partea specială titlul II capitolul IV secțiunea 1.

Totodată dispoziția art.412 alin.(3), (4), (5), (7) Cod de procedură penală, prevede că, judecarea apelului se face cu citarea părților și înmânarea copiilor de pe apel. Judecarea apelului are loc în prezența inculpatului, când acesta se află în stare de arest, cu excepția prevăzută în art. 321 alin. (2) pct. 2). Neprezentarea părților legal citate în instanța de apel nu împiedică examinarea cauzei. La judecarea apelului, participarea procurorului, precum și a apărătorului, dacă interesele justiției o cer, este obligatorie. Apelul poate fi judecat în lipsa nemotivată a avocatului în măsura în care nu se încalcă dreptul la apărare.

Colegiul penal reține, că inculpatul Boboc Veaceslav nu a fost prezent în ședința de judecată a primei instanțe, acesta fiind anunțat în căutare și dispusă examinarea cauzei în lipsa inculpatului. Sentința a fost atacată cu apel de către apărătorul Suduc Marian în numele inculpatului, iar în instanța de apel procedura de citare legală a fost executată. Despre ședința de judecată fixată pentru data de 16.11.2022, inculpatul Boboc Veaceslav a fost înștiințat, fapt confirmat prin adeverința anexată la materialele cauzei care s-a întors cu factorul poștal „nereclamat” (f.d.36-verso, vol. II).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 16.11.2022, la examinarea apelului declarat s-a prezentat, procurorul și avocatul Suduc Marian, ultimul informând instanța de judecată precum că inculpatul Boboc Veaceslav „cunoaște despre ședința de astăzi”, considerând în fapt imposibilă examinarea cauzei în lipsa acestuia.

În circumstanțele descrise Colegiul penal consideră justă concluzia instanței de apel, privind posibilitatea examinării apelului declarat de apărător în numele lui Boboc Veaceslav, în lipsa ultimului, or, inculpatul a fost citat conform proceduri legale, considerându-se nemotivată absența inculpatului în ședința de judecată în propriul apel (f.d.38, vol. II).

Astfel, Colegiul atestă că, în ședința instanței de apel, judecata a avut loc cu participarea procurorului, avocatului, în lipsa inculpatului citat legal în conformitate cu prevederile art.412 alin.(3) Cod de procedură penală, care însă nu s-a prezentat la ședința de judecată, iar instanța de apel, ținând cont de prevederile art.412 alin.(5) Cod de procedură penală, precum că neprezentarea părților legal citate în instanța de apel nu împiedică examinarea cauzei, a purces la judecarea cauzei.

Relevant speței este cazul Kattan vs. România (21.01.2014), unde Curtea europeană a adoptat o decizie de inadmisibilitate, cu respingerea ca vădit nefondată a plângerii privind încălcarea art. 6 CEDO, întrucât instanța și-a îndeplinit obligația pozitivă de a face demersuri pentru a asigura prezența inculpatului în instanță. Prin urmare, Curtea a considerat că reclamantul a contribuit în mare măsură la crearea unei situații, în care în mod rezonabil, a putut prevedea consecințele comportamentului său – examinarea cauzei în lipsa sa.

Raportând cele menționate la cazul supus examinării, Colegiul remarcă faptul că, inculpatul avea cunoștință de derularea procesului penal care îl privea, mai mult inculpatul Boboc Veaceslav fiind citat legal, nu s-a prezentat în instanța de apel, astfel a putut prevedea consecințele comportamentului său.

Colegiul penal reține că, recurentul critică decizia și în latura stabilirii pedepsei, insistând ca pedeapsa aplicată lui Boboc Veaceslav să fie suspendată condiționat potrivit art.90 Cod penal, menționând că instanța de apel la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de prevederile

legale, de circumstanțele cauzei și a individualizat greșit pedeapsa, prin ce a comis o eroare de drept.

În urma studiului lucrărilor dosarului, în opinia Colegiului, nu și-au găsit confirmarea criticile recurentului, deoarece instanța de apel și-a motivat întemeiat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art.61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului și nu a admis careva erori, stabilind că prima instanță justificat a aplicat în privința inculpatului Boboc Veaceslav pedeapsa cu închisoare pe un termen de 1 ani în penitenciar de tip semiînchis.

Cu referire la criticile invocate de recurent, precum că a fost efectuată o individualizare injustă a pedepsei în privința inculpatului, instanța de recurs relevă că, în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art.61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

În același rând, instanța de recurs menționează că, conform art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului Cod. Așadar, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Reieșind din prevederile art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

Prin urmare, instanța de judecată trebuie să aleagă și să aplice acel tip, și acea mărime a pedepsei care vor fi cele mai eficiente pentru atingerea scopului legii penale. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată. Pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Totodată, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Așadar, Colegiul penal statuează că, instanțele de fond corect i-au aplicat inculpatului Boboc Veaceslav o pedeapsă privativă de libertate conducându-se de principiul individualizării pedepsei în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei.

Mai mult, instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul apărătorului precum că, pedeapsa stabilită inculpatului este prea aspră, din considerentul că aceasta este echitabilă și direct proporțională cu caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, și anume, la caz, trebuie avute în vedere că inculpatul a comis o infracțiune gravă.

De asemenea, se menționează faptul că, instanța de apel s-au expus motivat și detaliat asupra faptului aplicării unei pedepse privative de libertate în privința inculpatului, fiind respectate limitele de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea incriminată art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal, motivare pe care instanța de recurs și-o însușește și nu se va expune repetat asupra acesteia.

Instanța de recurs respinge solicitarea apărării privind aplicarea prevederilor art.90 Cod penal în privința inculpatului Boboc Veaceslav, și atestă că, suspendarea condiționată ca mijloc de individualizare a pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea, ca pe lângă stabilirea mărimii pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare a acesteia.

O condiție prevăzută expres în art.90 alin.(1) Cod penal, constituie concluzia instanței că nu este rațional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată tine cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecării.

În acest context, instanța de recurs notează că, chiar și în cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute de prevederile art.90 alin.(1) Cod penal, nu se creează un drept pentru inculpat, ci doar se întrunesc circumstanțele necesare care constituie temei de drept pentru instanța de judecată de a decide, *potrivit propriei convingeri*, asupra oportunității suspendării executării pedepsei închisorii.

La caz, Colegiul penal atestă faptul că inculpatul anterior fiind sancționat de mai multe ori prin aplicarea unor sancțiuni penale privative de libertate, nu a conștientizat gravitatea conduitei sale infracționale și nu s-a corijat, iar având în vedere că acesta a comis încă o infracțiune mai puțin gravă, instanța de apel just a concluzionat că nu se atestă nici o premisă pentru aplica față de inculpat o altă pedeapsă și este necesară condamnarea inculpatului potrivit legislației în vigoare, cu dispunerea executării reale a pedepsei închisorii.

Colegiul penal respinge solicitarea apărării privind aplicarea prevederile art.109 alin.(2) Cod penal în privința inculpatului Boboc Veaceslav, or, instanța de apel corect a constatat că în prezenta speță nu este aplicabil art.109 Cod penal, deoarece împăcarea produce efecte juridice din momentul pornirii urmăririi penale și până la retragerea completului de judecată pentru deliberare, însă cererea de împăcare a părților a fost depusă după pronunțarea sentinței, dar nu la examinarea cauzei în prima instanță până la retragerea completului în camera de deliberare.

Prin urmare, instanța de apel justificat a relevat că în cazurile împăcării părților, prin reglementarea în art.109 Cod penal, a momentului până când poate avea loc împăcarea părților, se consideră că legiuitorul a avut în vedere că momentul final este atunci când cauza se judecă de către prima instanță, când completul s-a retras pentru deliberare cu adoptarea sentinței respective. Acest înțeles al legii rezultă din construcția și plasamentul procedurilor ce le parcurge cauza penală pusă pe rol. Prin urmare, până la acest moment părțile se pot împăca în cazul infracțiunilor prevăzute de art.109 alin.(1) Cod penal. Imposibilitatea de a admite împăcarea părților la următoarele căi a procesului penal, căi ordinare de atac – apelul și recursul, rezultă din prevederile art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, care stipulează că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. Fazele următoare a judecării cauzei sunt căi de verificare a temeiniciei și legalității hotărârii judecătorești, inclusiv și în partea aplicării procedurii împăcării părților, potrivit legii materiale și procesual penale

În această ordine de idei, în prezența speță nu este posibilă încetarea procesului penal pe motivul împăcării părților, or, instanța de apel a reținut că cererea de împăcare a părților a fost întocmită și depusă după pronunțarea sentinței în cauza respectivă și anume la data de 06.10.2021.

Totodată, Colegiul penal constată că, cererea de împăcare a părții vătămate Manoli Victor nu a fost susținută de către aceasta în ședința de judecată, motiv pentru care instanța de apel a conchis de a o respinge, or, în temeiul art.109 alin.(2) Cod penal, „împăcarea este personală”, adică necesită „prezența” persoanei în ședința de judecată, pentru a exclude o eventuală lipsă sau viciere a consimțământului părții vătămate.

Astfel, instanța de recurs remarcă faptul că, împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate (*pct. 4.1, din prezenta decizie*), relevă în mod concludent că instanța de apel corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului, just ajungând la concluzia de a dispune executarea reală a pedepsei stabilite inculpatului.

În concluzie - pedeapsa stabilită de către instanța de apel inculpatului, este echitabilă, întrucât este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către aceasta, precum și de către alte persoane. Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Astfel, Colegiul penal menționează că, nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată, măsura de pedeapsă aplicându-se în conformitate cu prevederile legale, este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea acestuia și pericolul social al infracțiunii săvârșite.

Din considerentele expuse, instanța de recurs ordinar conchide că, temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fie examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Așadar, Colegiul penal statuează că, temeiul invocat de către recurent prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, nu s-a confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Suduc Marian în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2022, în cauza penală în privința lui **Boboc Veaceslav xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **05 octombrie 2023**.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Miron Aliona

Malanciuc Ion